מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מדוע כסף הוא הסכמה חברתית ולא ערך טבעי
- להכיר את המעבר ההיסטורי מסחר חליפין לכסף
- לנתח סיכונים בתשלום מראש (כרטיסיות, תוכניות נאמנות)

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – הבנה בסיסית

1. ב – החליפו מוצר במוצר
2. ב – תשלום בטלפון הנייד

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – כסף מקבל ערך מההסכמה החברתית, לא מתכונה טבעית שלו
2. נכון – זהו ייצוג דיגיטלי של כסף, מבוסס על אותה הסכמה
3. לא נכון – בעבר היה סחר חליפין, לפני שהתפתח הכסף

חלק ג׳ – השלמת משפטים

1. חליפין
2. הסכמה
3. טלפון

חלק ד׳ – התאמה

- 1 – ב (החלפת מוצר במוצר ללא כסף)
- 2 – ג (שטרות ומטבעות פיזיים)
- 3 – ד (אמצעי תשלום דיגיטלי מודרני)
- 4 – א (תשלום מראש על כמה שירותים)

חלק ה׳ – דילמה - כרטיסיית קפה

חלק ו׳ – שאלות חשיבה קצרות

1. למשל כרטיס אשראי, המחאה (צ'ק), או העברה בנקאית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מבין/ה שערך הכסף תלוי בהסכמה קולקטיבית ולא בתכונה טבעית
- זיהוי שחליפין דורש התאמה בין צרכים, בעוד כסף הוא אמצעי אוניברסלי
- הבנה שהעסק עלול להיסגר והלקוח יפסיד את הכסף ששילם מראש

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר: 'למה שטר של 100 שקל שווה יותר מנייר רגיל?' כדי להמחיש את רעיון ההסכמה
- מומלץ לקשר את הדילמה בסוף לדוגמאות מהחיים האמיתיים של התלמידים, כמו כרטיסיות מנוי או תוכניות נאמנות

דף תרגול: כסף כמוסכמה חברתית

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בעבר אנשים החליפו מוצר במוצר (סחר חליפין), אבל זה היה מסורבל. היום כולנו מסכימים שפתק נייר או מספר במסך שווה משהו - וזו בדיוק ההסכמה החברתית שנקראת כסף.

בנק מילים: הסכמה | טלפון | חליפין

1 חלק א׳ – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עשו אנשים לפני שהיה כסף?

(א) שמרו הכל בבית (ב) החליפו מוצר במוצר (ג) לא קנו כלום

2. מה מהבאים הוא אמצעי תשלום מודרני?

(א) החלפת תפוחים בלחם (ב) תשלום בטלפון הנייד (ג) מתן עבודה תמורת עבודה

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כסף הוא חומר בעל ערך טבעי כמו זהב, ולכן אנשים משתמשים בו	☐	☐
2	תשלום בטלפון הוא גם צורה של כסף	☐	☐
3	בעבר השתמשו בכסף בדיוק כמו היום	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני שהיה כסף, אנשים נהגו לבצע _____ - החלפת מוצר במוצר

2. כסף הוא סוג של _____ חברתית, כלומר כולם מסכימים על ערכו

3. היום אפשר לשלם גם באמצעות ה_____

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סחר חליפין	___	**א.** תשלום מראש על כמה שירותים
2. מזומן	___	**ב.** החלפת מוצר במוצר ללא כסף
3. תשלום בטלפון	___	**ג.** שטרות ומטבעות פיזיים
4. כרטיסייה	___	**ד.** אמצעי תשלום דיגיטלי מודרני

5 חלק ה' – דילמה - כרטיסיית קפה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

6 חלק ו' – שאלות חשיבה קצרות

ענו בקצרה.

1. תנו דוגמה נוספת לאמצעי תשלום מלבד מזומן וטלפון

כרטיס יציאה

מהי הסכמה חברתית, וכיצד היא קשורה לכסף?

מהו ההבדל בין סחר חליפין לשימוש בכסף?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️